

Til Partileder Jonas Gahr Støre

DERES REF.:

VÅR REF.: Heidi Finstad

Oslo, 28. september 2021

Innspill til Regjeringserklæring 2021

Treindustrien har en nøkkelrolle i flere verdikjeder: byggenæringen, skognæringen, energisektoren og transportsektoren. Bedriftene er leverandører til både hjemmemarkedet og eksport. Treindustriens produkter er ulike bygningsmaterialer, produkter og løsninger til byggenæringen, og flis og bark til energiformål som eksempelvis fjernvarme. Prosessindustrien og transportsektoren er avhengige av sidestrømmer fra treindustrien for å nå sine klima- og miljømål.

Treindustrien skaper arbeidsplasser og bidrar til verdiskaping, og flere av bedriftene er hjørnestensbedrifter i sine lokalsamfunn. Ny industri handler om å bygge videre på dagens industri. Ved å utnytte investeringer som allerede er gjort, bygger man videre på kompetansen vi allerede har, utnytter infrastrukturen som finnes og tar ned risikoen slik at det er mulig å gjøre nye investeringer. Dagens industri er motoren for å bygge nye biobaserte verdikjeder.

I forbindelse med at det nå jobbes med en ny regjeringsplattform tillater vi oss å komme med noen konkrete forslag.

Grønn omstilling forutsetter stabil råvaretilgang til industri

Skog- og trebasert industri er en viktig del av klimaløsningen for å kutte 55 % av de norske klimagassutslippene målt mot 1990 innen 2030. Skogen må utnyttes bedre til industriell produksjon for å skape arbeidsplasser, kutte utslipp og binde karbon i produkter.

- Legge til rette for aktiv skog- og klimapolitikk med vekt på å utnytte skogens muligheter til å levere biomasse innenfor bærekraftige rammer. Dette ved å utnytte handlingsrommet i EUs klimarammeverk og muligheter for økt avvirkning.
- Sørge for ulike tiltak som legger til rette for en sikker og forutsigbar tilgang på råstoff som grunnlag for industriell bearbeidelse.
- Det skal stimuleres til høyest mulig grad av videreføring av skogressursene i Norge.
- Legge til rette for at skogressursene blir mer tilgjengelige for industriell bruk, ved blant annet å bidra til bedre infrastruktur for uttak og transport av tømmer til industrielle formål.

Byggenæringen og sirkulær økonomi – treindustrien en del av løsningen

Byggenæringen står for en vesentlig andel av klimagassutslippene og store mengder avfall. Gjennom økt videreforedling av skog i Norge kan byggenæringen bli en vesentlig sektor for overgang til en sirkulær, grønn bioøkonomi:

- Sørge for økt bruk av tre basert på overskudd av norsk bærekraftig skog ved å stimulere byggenæringen til nyskaping og bruk av tre som byggemateriale.
- Sørge for å prioritere norsk tre i alle offentlige byggeprosjekter der det er mulig, både ved nybygg og renovering.
- Sørge for at byggereglene og offentlige anskaffelser brukes til innovasjon for å nå klima- og miljømål.
- Sørge for at bestillerkompetansen styrkes i offentlig sektor for å bidra til FNs bærekraftsmål.
- Det skal settes krav til alle byggeprosjekters CO₂-fotavtrykk, inkludert materialer.
- Det skal tas i bruk målrettede virkemidler for økt bruk av tre i nye bygg, og gjennom å forlenge levetiden på dagens bygg for å unngå rivning. Både byggeregelverket, virkemiddelapparatet og offentlige innkjøp må reflektere dette.
- Sørge for et utviklingsprogram for trebygg og klimavennlig fornying av bygg. Industrielt trebyggeri gir effektive løsninger som også bidrar til sirkulærøkonomi gjennom forlenget levetid på bygg, avfallsreduksjoner og grønn omstilling.
- Legge til rette for bygging av anlegg for gjenvinning av brukt tremateriale fra bygg.
- Enova skal få i oppdrag å støtte trinnvis energieffektivisering i alle typer bygg og anlegg og andre tiltak for å møte klimaendringene. Støtten må ha en sosial profil slik at vanlige boligeiere får råd til å gjennomføre tiltak, for å utløse energieffektiviseringspotensialet og sysselsettingsgevinsten.
- Levetiden på dagens bygg skal forlenges. Det må sørges for at morgendagens bygg designes for lang levetid, der kvalitet, fleksibilitet og design for ombruk vektlegges.

Arbeidslivspolitik og kompetanse

- Sørge for å styrke det regionale utdanningstilbud som grunnlag for industriutvikling.
- Sørge for tiltak som gir livslang læring for å møte nye behov som følger av digitalisering, økt bruk av ny teknologi og økende levealder.
- Sørge for å styrke etter- og videreutdanningstilbudet gjennom fagskole, høyere faglig utdanning og spesialisering for ansatte på alle nivåer i verdikjeden.
- Sørge for at ansatte kan gjennomføre etter- og videreutdanning for å legge til rette for livslang læring.
- Sørge for at fagretninger ved universiteter og høyskoler utvikles for å kunne bygge mere i tre og for å få frem ingeniører som er spesialisert på å rehabilitere bygg fremfor å rive.
- Sørge for at lærlingetilskuddet økes for å stimulere til at flere bedrifter kan ta inn lærlinger. Tilskuddsnivået må reflektere de faktiske kostnadene.

Samferdsel

Rammebetingelser knyttet til transport er avgjørende. I Treindustrien er flere store investeringsplaner i ferd med å realiseres. NTP må konkretiseres også utover første 6. års periode og gjennom årlige bevilgninger for å gi nødvendig forutsigbarhet knyttet til transportløsninger. Godstransport må ikke tape for persontransport.

Veg

- Sørge for å gjennomføre bruiprogrammet gjennom tilstrekkelige bevilgninger for å fjerne flaskehalsen på fylkesvegnettet gjennom forsterkninger av bruer.
- Sørge for at vegnettets kapasitet utnyttes bedre for verdiskaping, industriutvikling og miljøeffektiv transport i alle regioner i Norge. Modulvogntog gir muligheter til mer last pr. transport, som gir kostnads- og miljøgevinster i form av færre transporter på veiene.
- Sørge for at vedlikeholdsetterslepet på fylkesveier reduseres for å styrke konkurransekraft og redusere klimagassutslipp.
- Sørge for at Grønt landtransportprogram følges opp for å bidra til nødvendig klimaomstilling i nærings- og tungtransporten.

Jernbane

Utbygging av terminalstruktur og sidespor og økt elektrifisering er viktige tiltak for mer overføring av gods fra vei til bane, hvor det sørges for at følgende tiltak prioriteres:

- Nye tømmerterminaler på Kongsvinger og Hauer seter prioriteres som grunnlag for industriutvikling.
- Sunde ved Nordagutu i Telemark.
- Lastespor langs Sørlandsbanen mellom Kristiansand og Egersund.
- Oppgradere sidespor fra Nelaug stasjon til Simonstad for ny industri i Åmli.
- Tilsvinger i Kongsvinger og Elverum for å øke fremføringshastighet.
- Elektrifisering av strekningene Kongsvinger–Elverum–Hamar.
- Sørge for forutsigbare rammebetingelser for å få opp norsk produksjon av bærekraftig avansert biodrivstoff og bioråolje.

Forskning og innovasjon

Dagens industri er utgangspunkt for innovasjon og kommersialisering av nye produkter og løsninger.

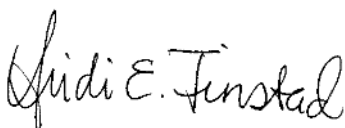
Byggenæringen har et stort potensial hvor treindustrien er en del av løsningen for å utvikle fremtidens bygg.

Norge har lange tradisjoner for å bygge i tre, høy kompetanse, tilgang på teknologi og overskudd av bærekraftig skogråstoff. Fortrinnene må utnyttes ved å:

- Sørge for at virkemiddelapparatet og størrelsen på FoU-programmene tilpasses norsk bedriftsstruktur.
- Legge til rette for både radikal innovasjon og stegvise forbedringer.
- Sørge for at FoU-innsatsen bygger opp om norsk verdiskaping.
- Sørge for at FoU-innsatsen støtter opp om sirkulærøkonomi.

Treindustrien viser ellers til innspill til Regjeringserklæringen fra BNL og fra Verdikjeden Skog og Tre.

Med vennlig hilsen
TREINDUSTRIEN

Heidi Finstad
Adm. Direktør